

Forskjeller og variasjoner i dagtilbud

Thomas Nordahl

01.09.16

Høgskolen i Hedmark

Informanter og kartleggingsområder

- Barn, 4 – 5 år
  - Trivsel, relasjoner til andre barn, relasjoner til voksne, kompetanseaktiviteter
  - Gjenkjenning av tall, bokstaver, ord og geometriske figurer
- Kontaktpedagoger
  - Barns språklige, sosiale og motoriske ferdigheter
  - Eksternalisert og internalisert atferd
- Personalet
  - Kompetanse, samarbeid, institusjonskultur og arbeidsmiljø
- Foreldre
  - Tilfredshet, informasjon, innhold og aktiviteter
- Ledelse

Høgskolen i Hedmark

Utvalg

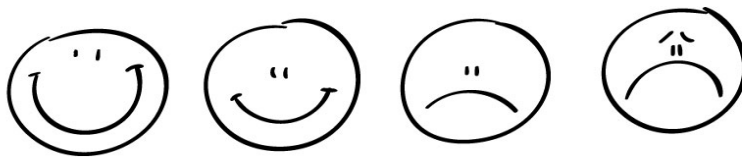
Informant	Antall	Svarprosent
Barn	3228	80,0
Kontaktpedagog	3360	83,5
Foreldre	4451	66,6
Pedagog	1307	91,3
Ledelse	165	96,5

Barns vurderinger

"De voksne sier jeg er flink når jeg har gjort noe bra"

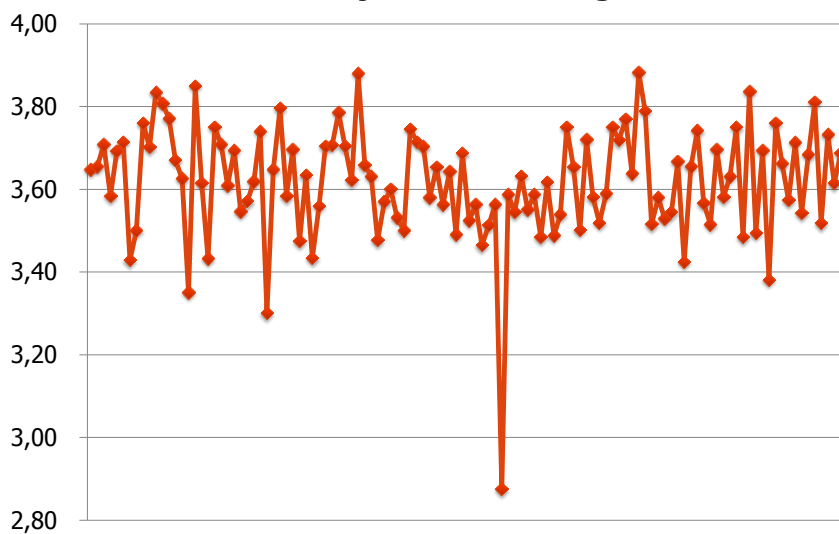

Senter for praksisrettet utdanningsforskning

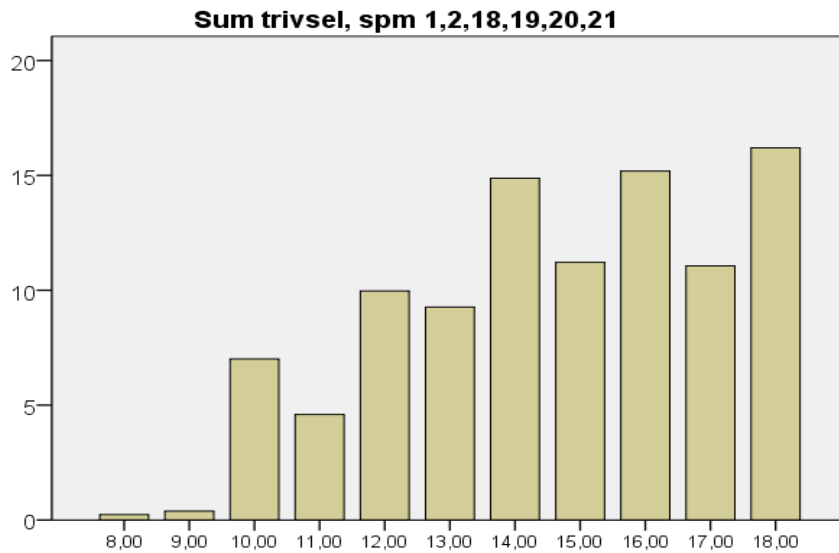

Høgskolen i Hedmark

Trivsel – forskjeller mellom dagtilbud

Høgskolen i Hedmark

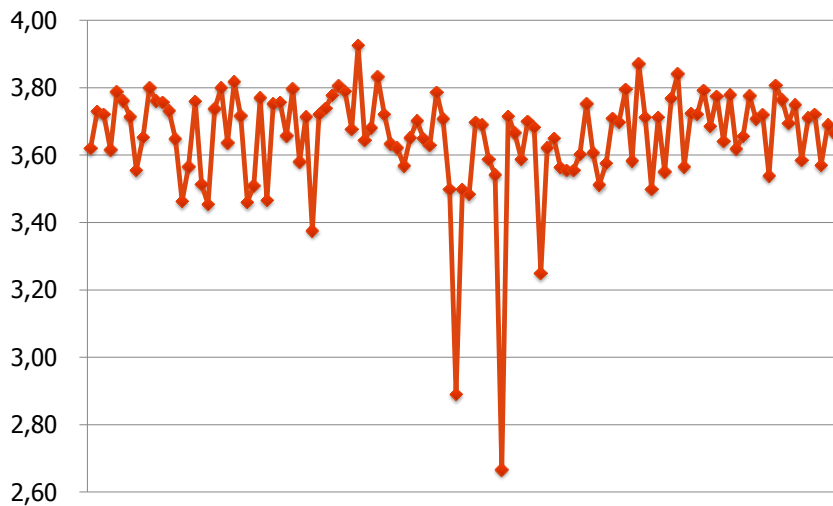

Senter for praksisrettet utdanningsforskning

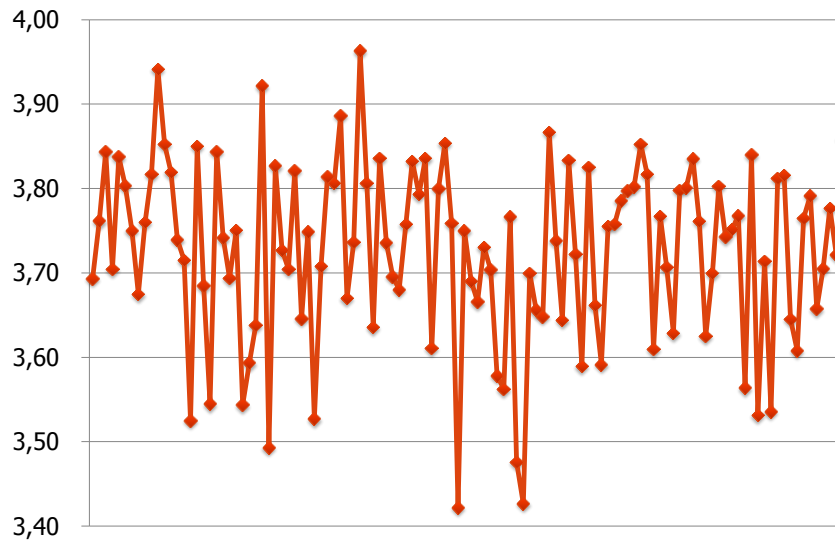
Høgskolen i Hedmark

Relasjon mellom barn – forskjeller mellom dagtilbud

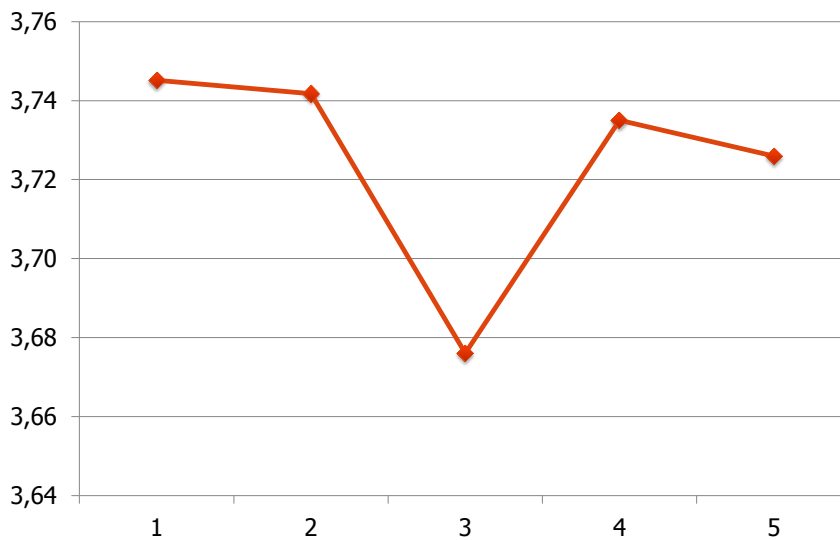
Høgskolen i Hedmark

Relasjon mellom barn og voksen

Høgskolen i Hedmark

Relasjon mellom barn og voksne

Høgskolen i Hedmark

Korrelasjoner

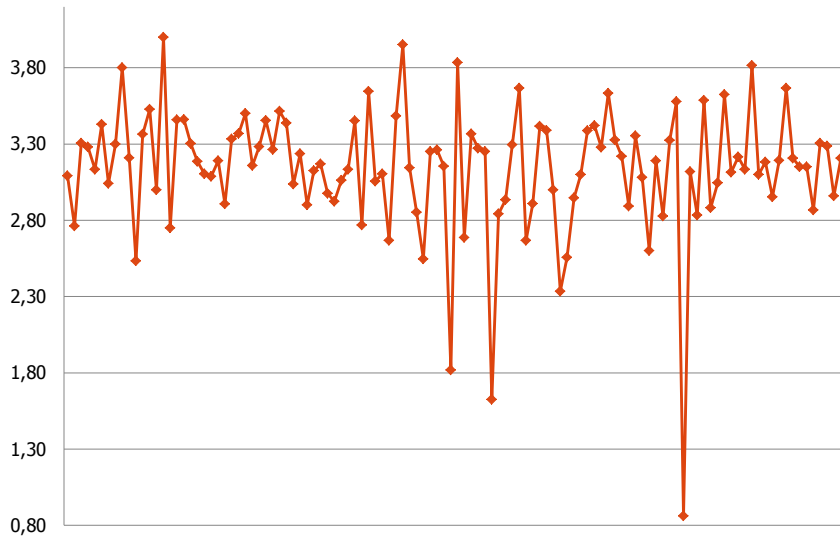
	Relasjoner mellom barn	Relasjoner barn voksen	Aktiviteter
Trivsel	.41	.48	.31

Barns gjenkjenning av tall, bokstaver, ord og geometriske figurer

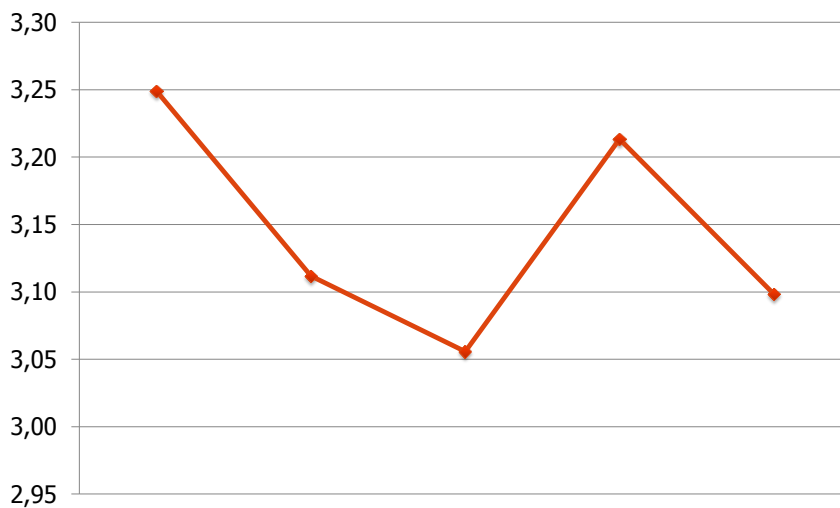

Gjenkjennelse av tall – forskjeller mellom dagtilbud

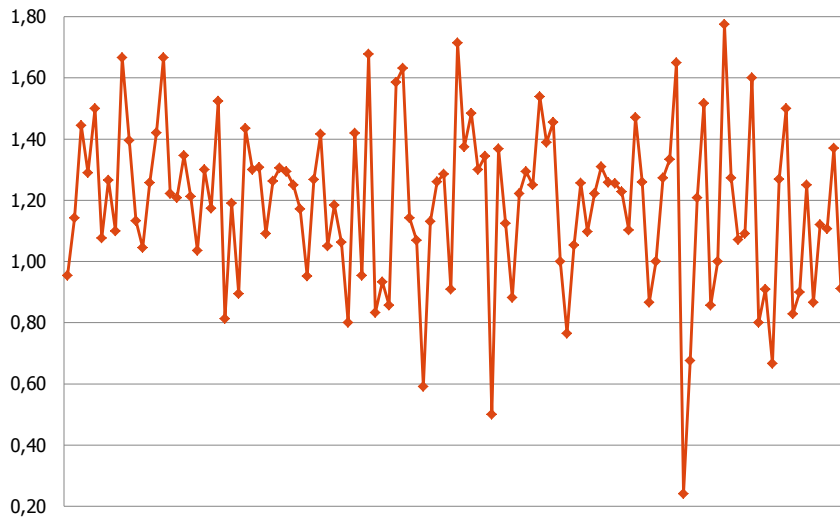
Høgskolen i Hedmark

Gjenkjennelse av tall – forskjeller mellom kommuner

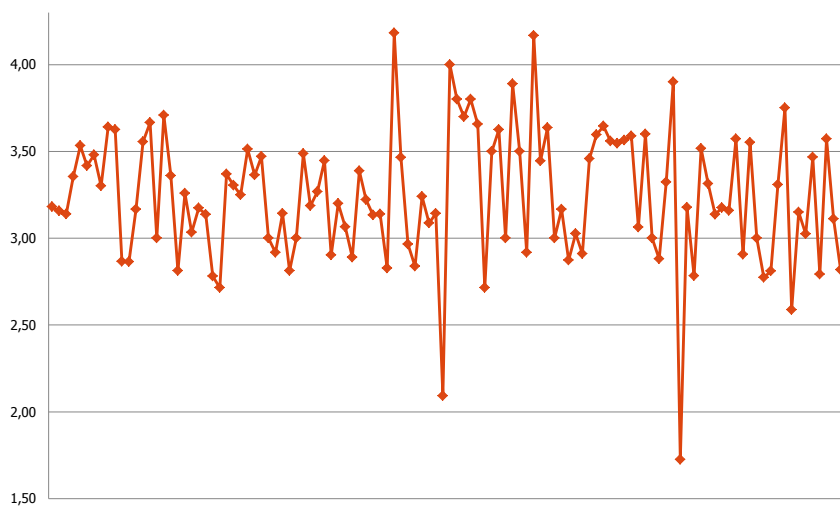
Høgskolen i Hedmark

Gjenkjennelse av bokstaver – forskjeller mellom dagtilbud

Høgskolen i Hedmark

Gjenkjennelse av geometriske figurer – forskjeller mellom dagtilbud

Høgskolen i Hedmark

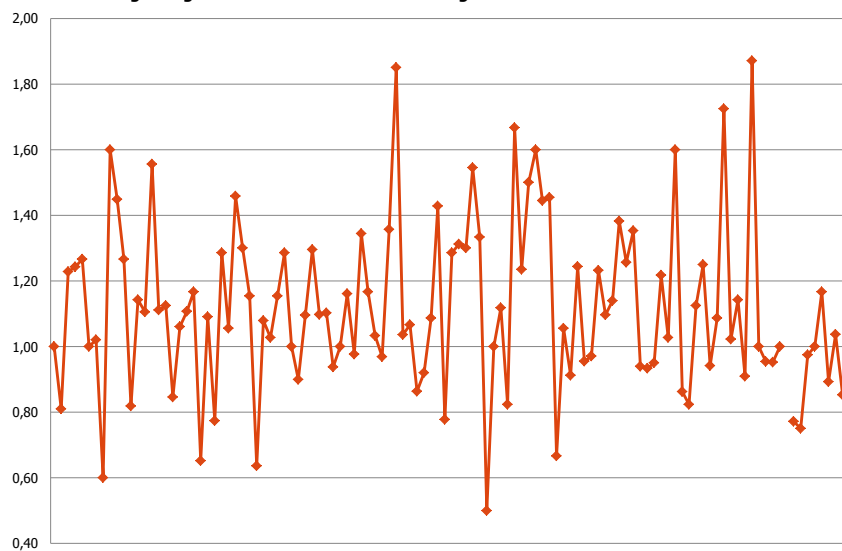

Gjenkjennelse av figurer – forskjeller mellom kommuner

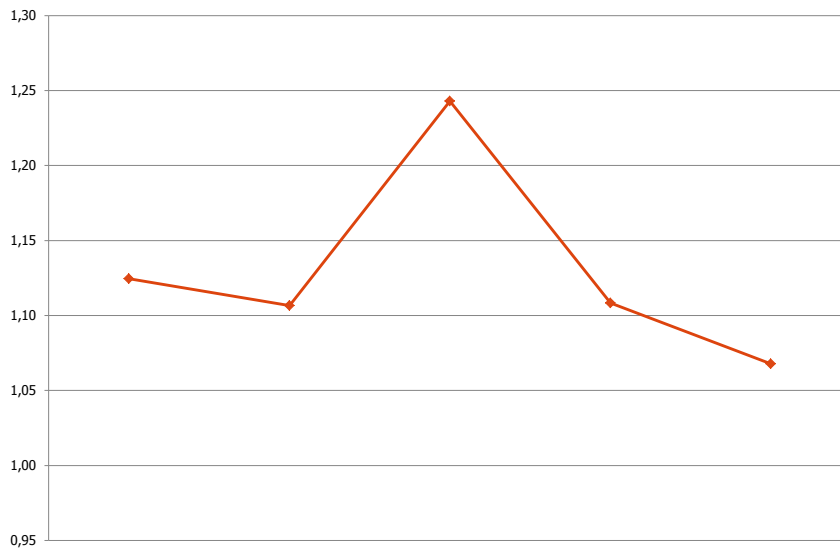
Høgskolen i Hedmark

Gjenkjennelse av ord – forskjeller mellom kommuner

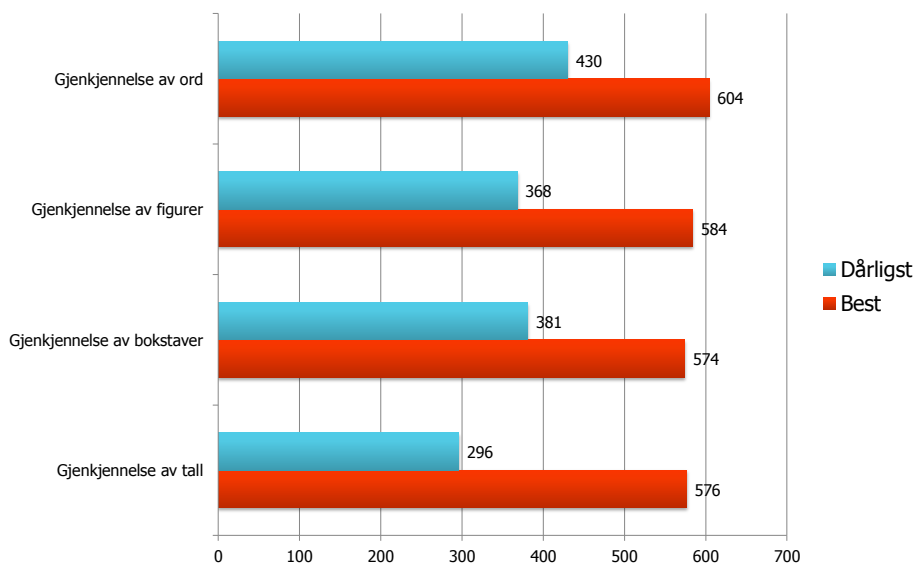

Høgskolen i Hedmark

Gjenkjennelse av ord – forskjeller mellom kommuner

Høgskolen i Hedmark

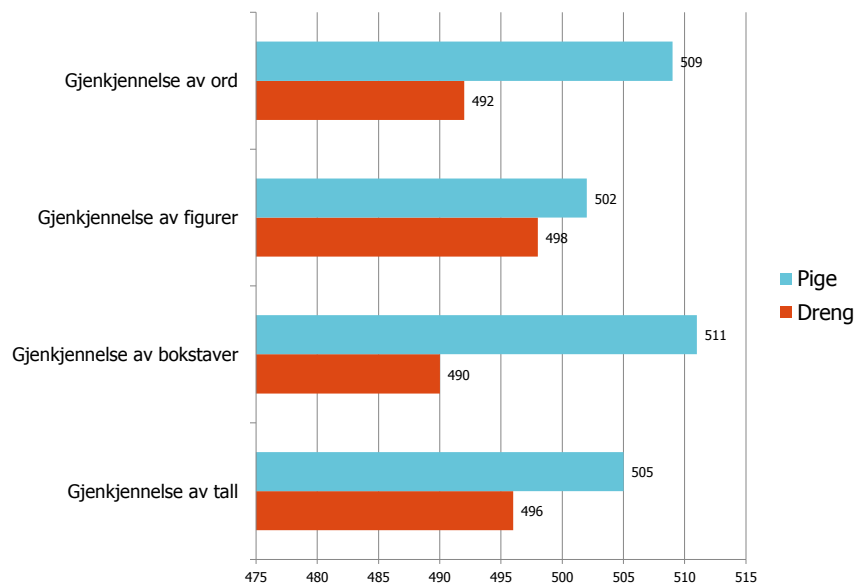
Høgskolen i Hedmark

Forskjeller mellom dagtilbud

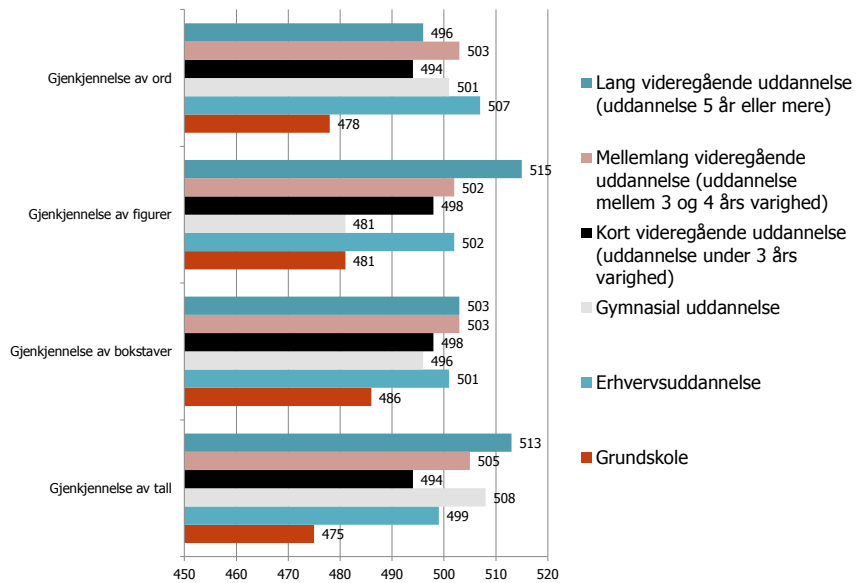
- Disse forskjellene mellom dagtilbudene i barns trivsel og kompetanse er oppsiktsvekkende store. De er klart større enn det vi finner i variasjon mellom skoler i lignende undersøkelser.
- Variasjonene kan ikke forklares alene ut bakgrunnsvariabler, som foreldrebakgrunn, økonomi, voksentetthet og lignende. Det har en sammenheng med ulikheter i kvalitet mellom dagtilbud.
- Barn fra dagtilbudene som skårer best vil ha mange positive erfaringer og god kompetanse når de starter i skolen.

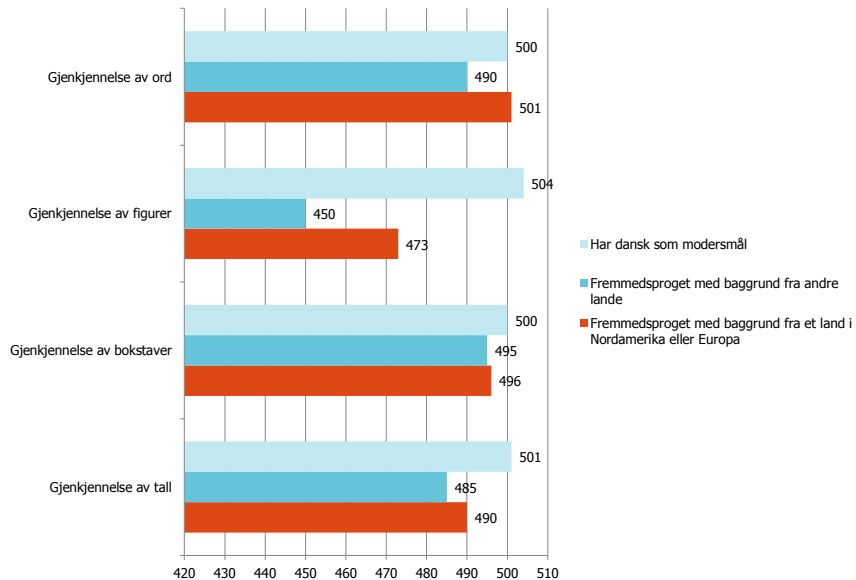
Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Hedmark

Forskjeller mellom grupper av barn

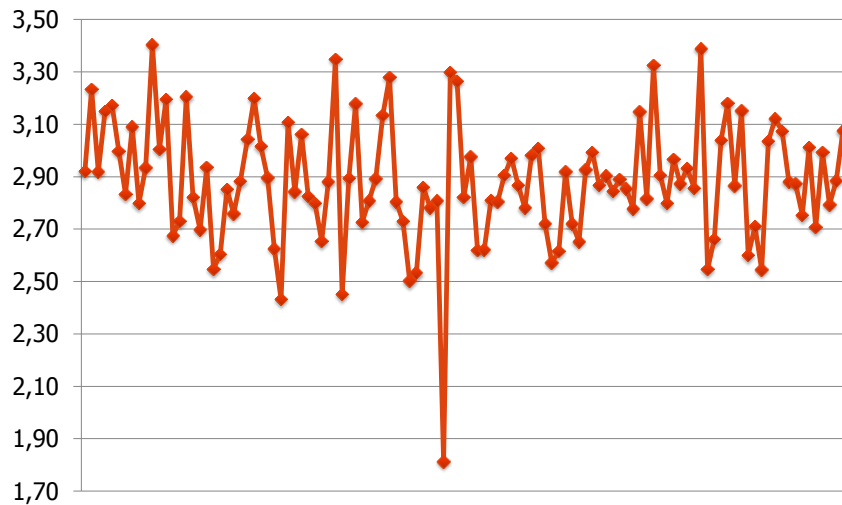
- Gutter trives dårligere, har et mindre god relasjon til de voksne i dagtilbudene og de viser lavere kompetanse enn jentene. Disse kjønnsforskjellene finner vi også i skolen.
  - I hvilken grad har disse systematiske kjønnsforskjellene sammenheng med den pedagogiske praksis i dagtilbudene?
- Det er små forskjeller mellom barn med ulik språklig bakgrunn med unntak av relasjon til voksne der minoritetsspråklige og gjenkjennelse av figurer
- Barn av foreldre grunnskole som høyeste utdanningsnivå skårer skårer systematisk dårligere enn de andre barna i dagtilbudene.
  - Eksisterer det tiltak i dagens dagtilbud som kan kompensere for foreldrebakgrunn?

Kontaktpedagogers vurdering av barns kompetanse

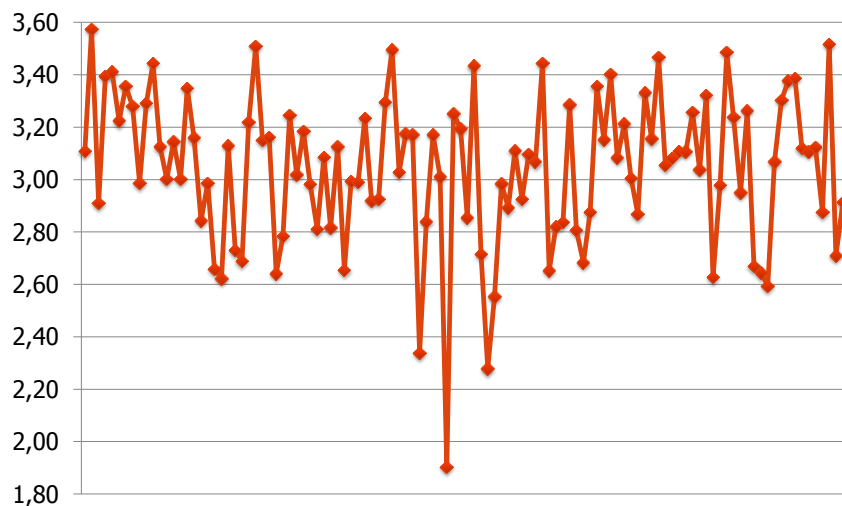

Sosiale ferdigheter – forskjeller mellom dagtilbud

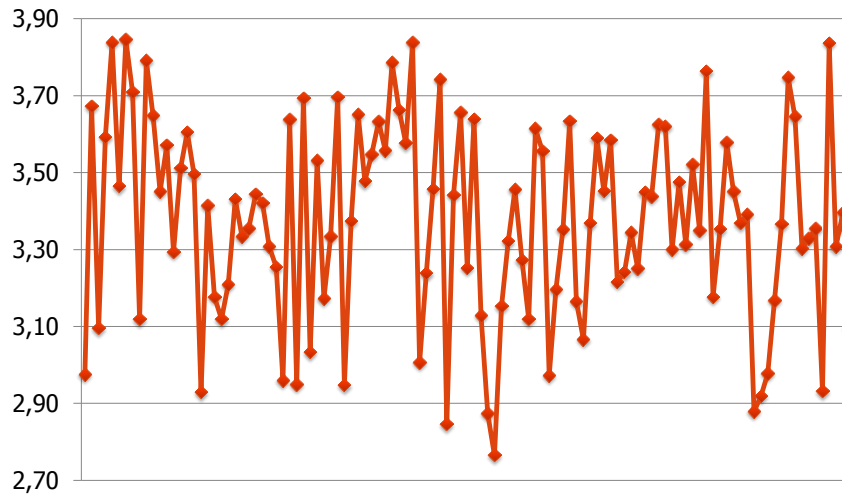
Høgskolen i Hedmark

Kommunikasjon og språk – forskjeller mellom dagtilbud

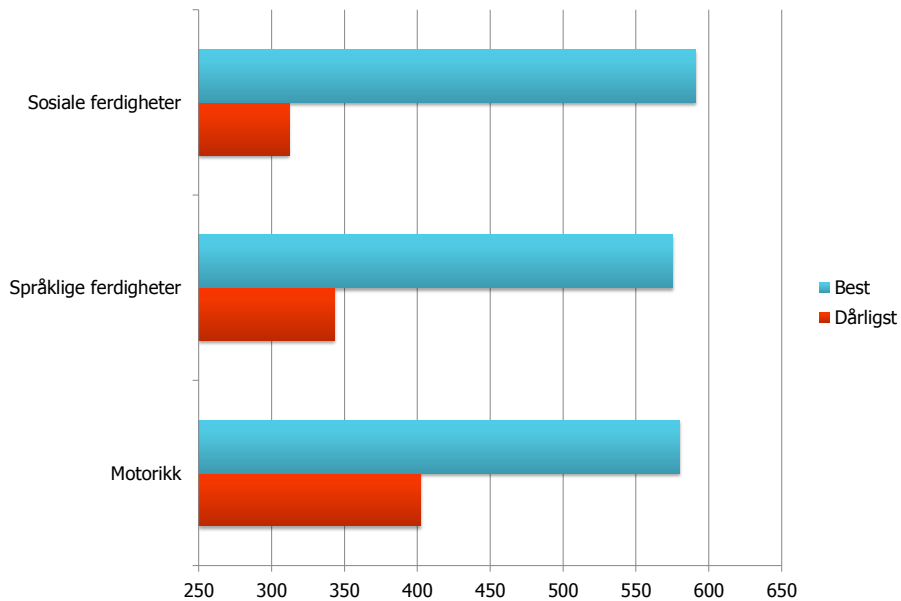

Høgskolen i Hedmark

Motoriske og fysiske ferdigheter – forskjeller mellom dagtilbud

Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Hedmark

Korrelasjoner

	Språklige ferdigheter	Sosiale ferdigheter
Motoriske og fysiske ferdigheter	.54	.48
Språklige ferdigheter		.62

Høgskolen i Hedmark

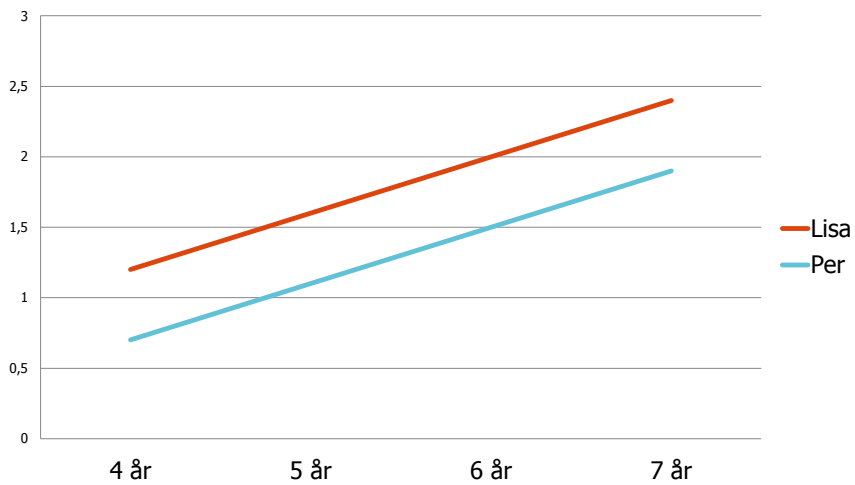
Språkutvikling i dagtilbud og senere læring i skolen

- Melby og Lervåg (2013) viser at de dyktigste fireåringene forstår tre ganger så mange ord og begreper som de svakeste.
- Når de samme barna vurderes i skolen tre år senere har det ikke skjedd noen reduksjon i forskjellene i språkferdigheter.
- Annen forskning viser at forskjellene ser ut til å vedvare gjennom grunnskolen knyttet skolefag.
- Hattie (2012) uttrykker at om du ikke har løst lesekoden til du er åtte år så blir du ingen funksjonell leser.

Framgang i språklig utvikling og læring

Senter for praksisrettet utdanningsforskning

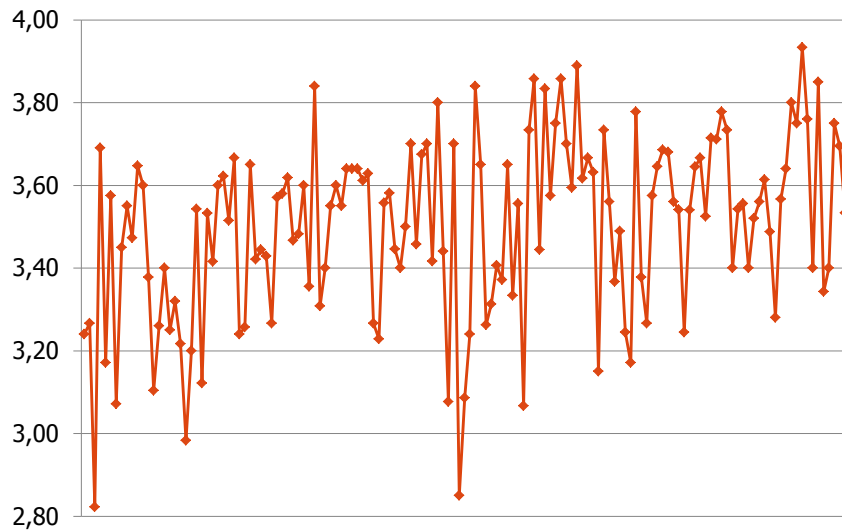
Høgskolen i Hedmark

Samarbeid og kompetanse i dagtilbud

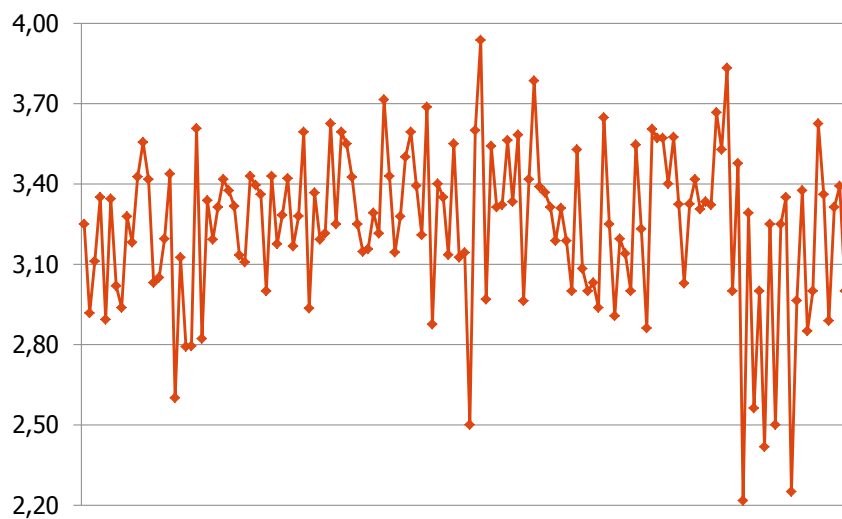
Høgskolen i Hedmark

Personalets kompetanse

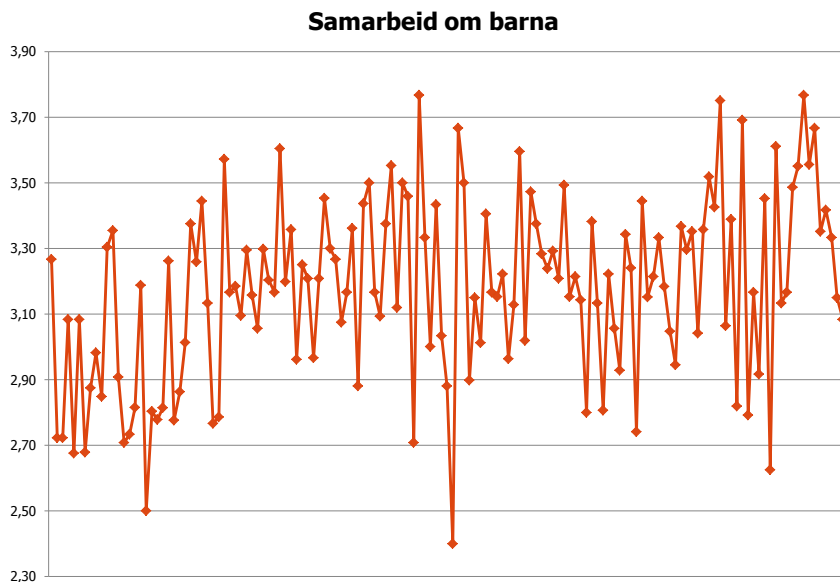

Høgskolen i Hedmark

Samarbeid mellom ansatte om pedagogiske aktiviteter

Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Hedmark

Kompetanse og samarbeid

- Pedagogiske institusjoner med høy kvalitet kjennetegnes ved et nært samarbeid mellom ansatte og god realkompetanse hos de som arbeider der.
- De forskjellene vi finner mellom dagtilbud innenfor samarbeid og kompetanse kan være med å forklare den variasjon vi finner i barns trivsel og kompetanse.
- En sterkere vektlegging av samarbeid og refleksjon omkring praksis i dagtilbudene vil kunne bidra til bedre kvalitet.
- Analyse av denne type data som er presentert her vil danne et godt grunnlag for refleksjon og en forbedret praksis.

Høgskolen i Hedmark